

VANKILOLOISTA

(Jatkoo ensimmäiseltä sivulta)

Eräs Seattlen vankilassa oleva nainen kirjottaa havaintojaan vankilasta sen ulkopuolella oleville.

Täällä sisäpuolella on meitä monta, jotka vangiksi joutuesamme emme vielä tieneet mitä rikos on. Kun meidät tuodaan vankilaan, siirretään meidät sen toiselle lattialle, jossa me joudumme sekasin vanhojen todellisten rikollisten kanssa. Joudumme elämään niiden naisten kanssa, jotka monivuotisen kokemuksen kautta tuntevat elämän liejuisen puolen.

Monet meistä ovat vankeudessa ensi kertaa ja monella tänne joutuneella on ollut hyvä koti.

Suurin osa tänne joutuneista naisista on työläistyttöjä, jotka ovat tuottaneet työnantajilleen suuria voittoja ja saaneet itse vain hyvin pientä palkkaa, joten heidän on ollut pakko turvautua jonkun ystävän apuun, voidakseen elää ja pukeutua kuten ainakin ihmisolento. Mitä he voivat tehdä? Kun tyttö ilmestyy kadulle vähänkään puettuna siten, että kehtaa esiintyä ihmisten joukossa, ottaa vahtipoliisi erikoisasiakseen saadakseen selville, missä tyttö työskentelee, kuinka paljon palkkaa hän saa ja sitten hän vangitsee tytön ja siitä alkaa hänen tiensä alaspäin yhteiskunnan likaviemäriä kohten. Miksi hän ei mene työnantajan luo ja pakota häntä maksamaan tytölle elinehtojen mukaista palkkaa?

Täällä on paljon naisia, jotka eivät ole irstailijoita, vaan jotka ovat täällä jonkun katalan ihmisen vaiheellisten syytösten takia.

Jos tyttö sattuu ottamaan pienen harha-askelen, on hänen oma sukupuolensa ensimmäinen, joka antaa hänelle iskua sen johdosta. Toiset naiset lisäävät hänen surujensa kuormaa sensijaan, että ojentaisivat hänelle ystävällisen, auttavan käden ja avustaisivat parempaan elämään. Antakaa heitä, älkää olko niin valmiita heti tuomitsemaan. Kristuskin sanoi: antakaa anteeksi seitsemänkymmentä seitsemän kertaa.

Valveutuneet työläiset voisivat vaikuttaa paljon kaikenlaisen kurjuuden lievittämiseksi jo nykyisessäkin yhteiskunnassa, mutta kaiken kurjuuden ja paheiden juuret ovat niin syvällä, että ainoastaan koko yhteiskunta järjestelmän perinpohjainen muuttaminen voi ne kokonaan poistaa.

Työläinen, ajatteleppas hetkinen!

(Jatkoo ensimmäiseltä sivulta)

mästä. Jokainen työläinen, joka on välinpitämätön tällaisten asioiden suhteen eikä koetakaan työskennellä tämän kurjan riistojärjestelmän poistamiseksi, on myöskin osaltaan syyllinen kaikkien niiden satojentuhansien työläistoverien ennenaikaseen kuolemaan, ja kaikkeen siihen sortoon ja vääryyteen, mitä vallassaoleva luokka harjoittaa työtä tekevää luokkaa kohtaan. Äänettömyydellään he kannattavat sitä orjuutta ja kurjuutta, jonka alla työläiset luokkana huokaavat ja jonka painosta luokkamme jäseniä niin paljon sortuu turmion ja paheiden teille.

Siskoni, toverini, ajatteleppas hetkinen. Tahdotko olla syyllinen oman itsesi, lastesi ja luokkasi kurjuuteen? Ei, sinä et tahdo. Ja kuitenkin sinä olet tahtomattasi oman luokkasi sortaja, silloin kun sinä olet syrjässä sosialistipuolueesta. Sosialistipuolue

on ainoa, joka työskentelee kaikkien yhteiskunnallisten epäkohtien poistamiseksi. Sen päämäärä on kukistaa harvojen etuoikeutettujen yhteiskuntajärjestelmä ja rakentaa tilalle vapaa kansanvalta kaikille ihmisille yhtäläisillä taloudellisilla ja poliittisilla oikeuksilla, vapaa yhteistoiminnallinen yhteiskunta. Kaikkien ihmisten onni ja hyvinvointi on sosialismin tarkoitus.

Ajatteleppas, ystäväni, etkö sinäkin voisi yhtyä taistelemaan tuon jalon aatteen, sosialismin hyväksi ja samalla koko ihmiskunnan hyväksi?

Jenny Trast.

Väärin ymmärrysten johdosta

A. M. kirjottaa Toverittaren numerossa 22 olevansa vain tilapäinen Toverittaren lukija, joka lukee sitä vain silloin kuin joku pistää sen hänelle käteen. Sellaisia lukijoita on kyllä kaikillakin lehdillä ja ennen kaikkea Toverittarella, vaikka se on ollut verrattain halpahintainen aivan kesäkuun alkuun asti, eikä se vielä kukaan talon hintaa maksa, vaikka onkin vähän kohonnut, joten kenellä hyvänsä on varaa tilata se itselleen. Jos A. M. olisi Toverittaren vakituinen tilaaja, niin hän ei olisi minunkaan kirjoitustani ymmärtänyt väärin, sillä hänellä olisi ollut tilaisuus se lukea toisenkin kerran ja päättää, oliko siinä todella syytä ymmärtää sitä siten kuin hän sen on ymmärtänyt. Enhän minä ole tehnyt kirjoituksia lastenkasvatuksesta turhiksi Toverittareissa, muualla kuin kodin osastossa, sillä se on ollut tavallisesti vain noin neljäs osa sivua käsittävä osasto, johon ei mahdu paljon muitakaan neuvoja, saati sitten laajoja kasvatusteorioita ja tieteellisiä teorioita. Kirjoituksessa, johon A. M. vastaa, sanoin nimenomaan, että onhan siitä oikeus kirjoittaa muussa osassa Toveritara vaikka millä sivulla hyvänsä. Eikä minulla ole mitään sitäköön vastaan vaikka niistä kirjoitetaan kodin osastossakin, jos sitä osastoa laajennetaan vastaavassa määrässä, esim. koko sivun käsittäväksi tai tarpeen mukaan.

Minun käsittääkseni lasten kasvatusta ei ole niin äärettömän vaikeaa, jos lasten vanhemmat omaavat samanlaisen maailman katsomuksen sekä suhtautuvat lapsiinsa samalla tavalla. Jos lasten vanhemmat ovat erimielisiä kaikista lapsia koskevista kysymyksistä, niin kaikenlaiset teorit ovat turhia.

Lasten kasvatusta on etupäässä naisille kuuluva, mutta miehet voivat silti määrätä ja olla suurina tekijöinä lasten järkipärsässä kasvatuksessa. Miehet voivat estää tai edistää

Ihmisten, jotka tahtovat hankkia jälkeläisiä itselleen, olisi otettava avioliiton valinnassa mahdollisimman huomaavaisia ja tarkkanäköisiä toistensa tuntemisessa, sillä avioliittoja perustettaissa pitäisi ottaa huomioon tulevaisuus ja avioliiton luomat suuret velvollisuudet. Mytän, on valitettava tosiasia, nykyäivinä ovat avioliitot kaikista vähimmän harkittuja asioita

Luonnollinen valinta ei voi tapahtua nykyisessä yhteiskunnassa. Sekin on yksi niistä asioista, jotka voi tapahtua vasta sosialistisessa yhteiskunnassa. Nykyisessä yhteiskunnassa ihmisistä kannustaa niin monenlaiset motiivit avionkin valinnassa, että eipä ole ihme jos pettymykset ovat jokapäiväisiä seurauksia ja me ihmiset joudumme elämään todellisuuden edessä monesti neuvottomam-

na katsomaan, mistä saisi lohdutusta ja neuvoja ja kuka olisi sellainen joka voisi ohjata oikeaan suuntaan. Itsekasvatus jo vaatii tarmokasta luonnetta ja hyvää arvostelukykyä, sillä itsekasvatus myöskin saattaa osua harhaan.

Terveiset kaikille. Annie M.

Pikku paloja osuustoiminnasta

Erinomaista edistystä osottaa Everettin, Wash., ko-operatiivinen yhdistys. Tämän vuoden ensimmäisen kolmen kuukauden raportti osottaa yhdistyksen osakepääoman olevan \$1,474.68. Koko yhdistyksen liikkeen nettoarvo on \$2,088.39. Osuuskunta oli kahdeksan kuukautta vanha viime huhtikuulla. Kun yhdistys alkoi toimintansa oli sen liikkeen arvo ainoastaan \$320.

El Renon, Oklahoma, ko-operatiivinen yhdistys alkoi harjoittaa liikettä viime huhtikuun 15 p. tehden yksistään ruokakaupan puolella liikettä ensimmäisenä neljänätoista päivänä \$4,258.89 arvosta. Sanotun yhdistyksen jäsenistö muodostuu enimmäkseen järjestyneistä työläisistä. Yhdistyksessä on kaksisataa jäsentä.

Pueblossa, Coloradossa, on perustettu osuustoiminnallinen yhdistys, johon ei oteta jäseniksi muita kuin sosialisteja ja unionisteja.

Minneapolis, Minn., ko-operatiivinen yhdistys on antanut monen sadan dollarin arvosta ruokatarpeita työsulussa oleville katuraitiotyöläisille.

Bronsvillen, N. Y., sosialistit ja unionistit ovat perustaneet osuusleipomon, jossa valmistetaan leipää yöstä päivää. Osuusleipomossa valmistetaan leipää hyviksi aineista ja myydään silti kaksisenttiä halvemmalla kuin yksityisistä leipomoista.

Brooklynnissä, N. Y., ollaan osuusleipomopuuhassa niin pitkällä, että aletaan pian rakentamaan osuuskunnan omaa muhkeata tilaa.

Amerikan Työväenliiton konventionissa äskettäin päätettiin liiton toimesta valita erikoinen osuustoimintajärjestäjä.

Osuustoimintaliike intiassa.

Intian osuustoimintaliikkeen nopea edistyminen on erittäin merkille pantava, kun ottaa lukuun, että sen ihanteet olivat aivan vieraita itämaisessä maaperässä, kun liike alkoi tunkeutua maahan 12 vuotta sitten. Maassa on nykyisin noin 15,000 osuustoiminnallista yhdistystä, joissa jäseniä 744,000, ja niiden yhteinen pääoma tekee 25,720,000 dollaria. Osuuskunnat ovat lieventäneet paikallista nälänhätää ja niiden avulla ratkaisseet eräitä problemeja, joita hallitus suosii. Ne ovat suurimmaksi osaksi osuustoiminnallisia luotonantoyhdistyksiä, joitten päätehtävänä on vapauttaa talonpojat koronkiskurien kirouksesta, jotka usein kiskovat 20—30 prosenttia.

Muutamia ajatuksia

Taaskin juolahti mieleeni se sama asia, joka on jo monta kertaa ennenkin päättäni vaivannurim. että pitäisi kirjottaa Toverittareen — meidän ainoan työläisnaisten lehteen. Sehän olisi meidän kaikkien velvollisuus. Me vasta-alkavat emme vain tahdo

päästä alkuun, olemme liian arkoja. Todellakin tuntuu siltä, kuten eräs toveritar sanoikin, että tuntee kirjottelemaan ryhtyessään yhtä suruta pelkoa kuin lähtiessä merelle ilman kompassia.

Koetan siis kyhätä jotakin. Emmehän ole kukaan kynä kädessä syntyneet, vaan olemme vähitellen oppineet lausumaan ajatuksiamme paperilla.

Olen ollut vasta noin puoli vuotta Toverittaren tilaaja, mutta olen sillä ajalla alkanut siitä pitämään niin etten voisi sitä mitenkään olla enää tilaamatta ja olen hartaasti katunut sitä, ettei ole sitä ennen tilannut. Olen varmasti monta hyvää ajatusta siten hukannut. Ajattelin vain kuten monet muutkin, että mitä sitä niin pientä lehteä viitsii tilata. Joka ajattelee samalla tavalla, tulee myöskin vielä katumaan, sillä Toverittareissa on lukemista sekä vanhoille että nuorille. Jos me naiset tilaisimme sitä niin lukuisasti kuin me todellakin voisimme sitä tilata, niin voisimme sen saada pian isommaksi ja niinollen tietysti myöskin sisältörikkaammaksi. Kehotan siis kaikkia siskoja tilaamaan Toverittaren itselleen ja jos voivat, niin tuttavilleenkin. Ainahan niitä lahjotuksiakin tehdään ja Toveritar sopii hyvin tilata lahjaksi. — Kun saisimme lehtemme suuremmaksi, niin täytyisipä näiden meidän parempien puoliskojenkin silloin tunnustaa, että pystyyhän ne naisetkin johonkin muuhunkin kuin astiaan pesuun.

Jotkut moittivat kirjoituksia lasten kasvatuksesta ja ruuan laitto-ohjeita. Ovathan nekin paikallaan ja ovathan ne meidän naisten tehtäviä, enkä luule kenenkään kummassakaan tutkintoa suorittaneen, joten ei oppi pahaa tee, saipa sen mistä hyvänsä. Eikähän se koko lehti ole niistä koottu, onhan tässä paljon muutakin lukemista. Eräs kirjoitus "Naiskysymyksestä" kiinnitti huomiotani, sillä siinä sanottiin ihan paikalleen. Meillä naisilla todellakin on se paha tapo, että sorsamme toisiamme. Meidän olisi opeteltava keskustelemaan enemmän hyödyllistä kysymyksistä. Siten hyödyttämme itseämme ja toisiamme.

No, jospa en ensikertalaisena kovin pitkälti kirjota. Jos tämä sivuuttaa paperikoron, niin yritän useammin. Toveruudella,

Hilja Saari.

Myyjäiset Toverin rakennusrahaston hyväksi tämän ja ensi kuun aikana. Tilaa ajoissa myyjäislippusi.

Sosialistisia

IVA-POSTIKORTTEJA

Tilatkaa heti meiltä, niin saatte ihan postivapaasti 25 sentillä tusinan, osote:

TOVERI

Box 99, Astoria, Ore.